



註釋世界語文選

第一輯

焦風輯註

商務印書館

中華全國世界語協會編

注釋世界語文選

第一輯

焦風輯注

商務印書館

1959·北京

商 务 印 书 馆 出 版

北京东总布胡同 10 号

(北京市书刊出版业营业许可登记证字第 107 号)

新 华 书 店 总 经 售

北 京 京 华 印 书 局 印 装

统一书号:9017·92

1959 年 3 月初版

开本 787×1092 $1/32$

1959 年 3 月北京第 1 次印刷 字数 92 千字

印张 3- $1/16$

印数 1—5,000 册

定价 (10) ¥ 0.40

重 編 說 明

讀完初級世界語講習班或自修課本，一般可以掌握三五百到七八百個詞根。這時馬上去閱讀普通書刊，最大的困難是：到處都是生字，要不斷查閱字典，化很多時間，才能讀懂一面半面文章。因而感覺麻煩，以至減低學習興趣的；是不乏其人的。而且初學之時，掌握的詞彙、語法，未經實踐，本不十分巩固；這樣，稍稍荒疏，不久連原先學的東西，也很快便忘記了。所以這樣一本讀物，一方面作為講習班的繼續，一面也作為語言實踐——閱讀——的開始，是很有需要的。

因為是學習的繼續，要求讀起來不太困難。因為是閱讀的開始，要求讀起來能引人入勝，不能老是一些：*Leono estas besto.* 或者 *Mi disŝiris la leteron kaj disĵetis ĝiajn pecetojn en ĉiujn angulojn de la ĉambro.* 這本讀物就是為這個目的編輯的。它的前身是“世界語活葉文選”，印訂成書時還在1933年，所以所收內容比較陳舊。這次重編略有刪除替換，新的材料則沒有增加。因為我們以為，新材料不如另編一本更為適宜。這樣的書，一本是不夠的。編次的變動較多，現在大体上是按短長編排的。註解則分為兩個部分：生字集中在書末，以方便於記誦；解釋（對於合成詞和短語）分見頁末。我們認為讀者對於本書所載生字，和在講習班時一樣，基本上都應該記熟。文章也應反復研讀，最好能夠到會背誦的程度，不應像閱讀普通書報，只以懂得內容為滿足。

至於生字，大致以讀過 E. Privat 的“講習班課本”為標準。該書所用詞根約七百余，已見該書的，就不列作生字。初學課本所

用詞根大致相同，所以對於採用其他課本學習的讀者，大體也能適用。

這本書編選注釋，不適當、不切貼以及錯誤之處，恐不能免，深望吾語先進與本書讀者，予以指正！

輯注者 1958年4月

目 录

Humorajoj

1. Bedaŭrinda Fako kaj Aliaj Humorajoj 1

Poemoj

2. Mi Ĉiam Vin Amis 11
3. Mi Komence Malesperis 11
4. La Velo 11
5. Espero 12
6. Kontraŭmilita Kanto 13
7. Ho, Mia Kor' 14
8. La Vojo 15
9. La Espero 16

Fabloj, Fabeloj kaj Anekdotoj

10. La Histrikoj 18
11. Malbona Servo 18
12. Lupo kaj Ŝafido 19
13. Vojaĝantoj kaj Urso 19
14. La Fosiloj 20
15. Japana Fabelo 21
16. Kio Estas Krímulo? 22
17. Milita Asekuro 22
18. Musolini en Kinejo 23
19. Laborejestro kaj Malsaĝulo 24
20. La Ombro de l' Azeno 25
21. La Kompatinda Kaprino 26
22. Ĉu eble? 26
23. Arbetoj kaj Ŝirmbastonoj 27

24. La Rostisto kaj la Ŝargoportisto	29
25. La Scivolema Knabo	31

Priskriboj kaj Paroladoj

26. La Unua Parolado de Lenin Post la Venko de Oktobra Revolucio	34
27. Afiŝo	35
28. Propaganda Parolado	37
29. Studkunveno	39
30. Ruĝa Helpo	41

La Socia Movado

31. La Unua Internacio	46
32. La Dua Internacio	47
33. La Tria Internacio	50
34. Rusa Revolucio	51

Pri Esperanto kaj Internacia Lingvo

35. La Fundamento de Nia Lingva Sintenado ..	55
36. Kiamaniere Helpi al la Lingva Komitato ..	56
37. Kiamaniere Ni Pliriĉigos Nian Komunan Vortaron	58
38. El la Raporto de l' Prezidanto de la Akademio ĉe la Geneva Kongreso	60
39. Respondoj al la Amikoj	62
40. Letero al The (British Esperantist	66
41. Deklaracio pri Esperantismo	67
42. Memstareco	69
43. Novaj Lingvoj Tutmondaj	73

詞彙表	80
-------------	----

Humor-aĵoj

1

Bedaŭr-inda fakto.

Jug-isto: Kial vi ne re-donis la trov-itan mon-ujon?

Akuz-ito¹: Kiam mi trovis la monujon, estis jam mal-frua vespero kaj estis ne-eble por mi, redoni ĝin je la sama tago. La sekv-intan tagon² la monujo estis jam malplena³.

Lia maten-mangô.

Unu drink-em-ulo demandis la alian:

—Ĉu vi hodiaŭ matenmangis?

—Ne, eĉ ne unu gut-eton⁴.

Duobla sci-igo

—Hieraŭ mi renkontis vian edzon, sed li ne vidis min.

—Mi scias. Li rakontis ĝin al mi.

Ĝentila.

Du mal-amikaj sinjoroj renkontis unu la alian⁵ sur tre mal-vasta pied-ir-ejo. La unua iras rekte antaŭen kaj diras:

—Mi ne ĉirkaŭ-iras⁶ mal-sagulon.

—Sed mi⁷, diris la alia kaj ĉirkaŭiris lin.

Trafa demando.

Patrino: Sed Fri-ĉjo, oni ne metas la dikan fingron⁸ en la buŝon⁹.

- 1 被告 2 次日 3 空的 4 一鍋都沒(吃) 5 互相
6 繞行 7 但我(倒繞行的) 8 大指 9 (到)嘴里(去)

Friĉjo: Kiun fingron do¹⁰, Pa-njo?

Li povas kalkuli.

Instru-isto: Kiom da horoj havas tago?

Lern-anto: Dudek kvin.

Instruisto: Dudek kvin? Ĉu tio ne estas tro multaj horoj?

Lernanto: Ne, antaŭ-e vi diris: nun la tago jam pli-long-iĝas je unu horo.

La fremdaj lingvoj¹¹.

Vojaĝanto (al hotel-serv-isto¹²): Ĉu en via hotelo oni parolas ankaŭ fremdajn lingvojn?

Hotelservisto: Ho jes!

Vojaĝanto: Kiu do?

Hotelservisto: La ekster-land-uloj¹³.

Mal-multe-kosta¹⁴ kuir-ado.

La mar-isto¹⁵ rakontis: Kiam ni veturis per nia velŝipo, ni havis ĉe ni viv-antajn kok-inojn. Ĉe la ekvatoro la vetero estis tiel varm-ega, ke la kokinoj metis kuir-itajn ovojn¹⁶.

La fulmotondro¹⁷.

Dum-nokte forta fulmotondro ek-estas¹⁸. La malgranda Ma-njo for-lasas¹⁹ sian liton kaj iras en la proksiman ĉambron al la lito de l' patrino.

Patrino (al Manjo): Kion vi deziras?

-
- | | | | |
|-----------|----------|-----------|---------|
| 10 那末哪一只呢 | 11 外国语 | 12 旅館侍役 | 13 外國人們 |
| 14 价廉的 | 15 水手,海員 | 16 下煮熱了的蛋 | 17 雷電 |
| 18 發生 | 19 离开 | | |

Manjo: En vian liton²⁰, ĉar en la mia²¹ tondras.

Sen-fadena telefono²².

Unu amiko: Klar-igu²³ al mi, kio estas senfadena telefono.

La alia: Tio estas simple klar-ig-ebla. Telefono estas kvazaŭ long-ega hundo, kiu estas longa de Praha ĝis Wien, kaj kiam en Wien oni pied-premas²⁴ ĝian voston, ĝi bojas en Praha. Tio estas ordinara telefono. Kaj la senfadena estas same tia²⁵, sed sen la hundo.

La multekosta pluvo.

Somera gasto²⁶ forlasas post kelk-taga pluvo la kuraclokon²⁷.

Kun-vojaĝ-anto²⁸ (demand-ante lin): Ĉu ne plaĉas al vi ĉi tie?

Somera gasto: Ho jes²⁹! Sed hejme pluvas pli malmultekoste.

La nun-tempaj vir-inoj.

Sur la strand-ban-ejo³⁰ pli-aĝa³¹ sinjoro al-parolas sian najbaron:

A: Vidu, kiel ideale belan korpon havas tiu knabo.

B: Ne estas knabo, sed knab-ino.

A: Ne diru, estas ja knabo!

B: Tute ne knabo! Ŝi estas ja mia fil-ino!

A: Tiel! Do vi, sinjoro, estas ŝia patro!

B: Ne! Mi estas ŝia patr-ino.

20 (要)到你的床里来

23 容易解释

27 疗养地

31 年长的

24 践踏

28 同旅者

29 呵! 欢喜的

21 在我的(床)中

25 同是这样的

29 呵! 欢喜的

22 无线电话

26 (避)夏的客人

30 海滨浴场

Grava decido.

Instru-ist-ino (al la knaboj): Ne estu veng-emaĵ!
Oni pardonu al la malamikoj. Imagu, Karlo, knabo
estis bat-anta vin,—kion vi farus?

Karlo: Kiun aĝon havas la knabo?

La Juro.

Juĝisto: Do, kion vi povas ĵure konfirmi³²? Ĉu vi
pagis la sumon al la akuz-anto?

Akuzito: Tre ver-ŝajne³³.

Juĝisto: "Tre versaĵne" ne ekzistas en ĵuro. Vi
devas ĵuri: mi pagis aŭ mi ne pagis.

Akuzito: Jes! Ĝuste tiel mi volas ĵuri, sinjoro juĝisto!

La ruz-ulo.

Karlo: Vilhelmo, kien vi kuras?

Vilhelmo: Hejmen, mia patrino intencas bati min,
ĉar mi faris hodiaŭ mal-bonon³⁴!

Karlo: Pro tio vi kuras?

Vilhelmo: Jes, mia patro jam baldaŭ estos hejme,
kaj, se mi ne rapidas, tiam li batos min.

Certa pruvo.

Sinjur-ino: Minna, je kio vi rimarkas, ke kokino
estas maljuna?

Serv-ist-ino: Je la dentoj, sinjorina moŝto³⁵!

Sinjurino: Kiel absurde! Kokinoj ja ne havas-dentojn!

Servistino: Sed mi!

32 宣誓確實 33 確似 34 坏事 35 尊称, 如via reĝa
moŝto, ŝia reĝina moŝto 等均是

La bona koro.

Juĝisto (al akuzito): Mi demandas vin, kiun kaŭzon³⁶ vi havis, por bat-egi kvin polic-istojn³⁷?

Akuzito (fort-ega viro): Mia bona koro estas la kaŭzo. Se mi estus bat-inta nur unu policiston, li certe estus mortinta.

For-ir-inte.

Gasto: Ĉu vi havus la afabl-econ min anonci³⁸ al fraŭl-ino M.?

Servistino: Bedaŭrinde ŝi for-iris, sinjoro!

Gasto: Kiam ŝi re-venos?

Servistino: Atendu momenton, mi demandas ŝin!

Trafa konkludo.

Knabo: Panjo, ĉu tiu ĉi infan-eto kiun ni ĵus ricevis, loĝis antaŭe en la ĉielo?

Patrino: Jes, kar-ulo!

Knabo: Do, oni certe for-pelis ĝin de tie pro tio, ke ĝi sen-ĉese plor-egas.

En la ekzameno.

Profesoro: Ŝajnas al mi, ke la demando estas tro malfacila.

Kandidato: Ne, sinjoro profesoro, ne la demando, sed la respondo.

Konfid-emo³⁹.

Aŭtomobil-isto⁴⁰: He, sinjoro, ĉu vi ne volas por

36 原因

37 警察

38 給我通報

39 輕于信人

40 汽車司機

momento gardi mian aŭtomobilon?

Pas-anto⁴¹ (indign-ante): Sinjoro! Mi ja estas la urb-estro de tiu ĉi urbo!

Aŭtomobilisto: Ne grave⁴², vi tamen ŝajnas esti honesta viro.

La pli granda malbono.

Sinjoro (al amiko): Se via infano vespere tiom krias, tiam do via edz-ino en-dorm-igu⁴³ ĝin per kant-ado.

Amiko: Ni provis ĝin, sed la najbaroj petis nin, ke ni preferu la infanan kri-adon.

La ne-ĝusta kurac-isto.

Li (doktoro⁴⁴ de l' muziko): Mi ne povas helpi al vi. Mi ja estas doktoro, sed doktoro de l' muziko.

Ŝi: Jes, pro tio mi ja vizitas vin, ĉar mi ĉiam havas kantantan bruon en miaj oreloj.

Ĉu li pli-bon-igos?

Al-trud-ema⁴⁵ jun-ulo (al fraŭlino): Kiam mi parolas nur unu momenton kun knabino, mi scias jam ĉiujn-ŝiajn pensojn.

Fraŭlino: Tio ja devas esti⁴⁶ tre mal-agrabla por vi!

Ĝuste.

Patro (al sia fil-eto): Vi estas pork-ido! Ĉu vi scias, kiq estas porkido?

Fileto: Jes, patro, mi scias. Ĝi estas infano de porko.

41 过客, 过路人 42 不要紧 43 使入睡 44 博士, 医生
45 好七搭八搭的 46 该是, 一定

La kruta monto.

Sinjoro sur-iris dum la liber-tempo⁴⁷ altan monton. Ĉar la monto estis kruta kaj la vetero varmega, li devis tre multe peni. Pro tio li ĝemis kaj diris: "Se ne pro plezuro, mi ne surirus. Pro mono mi certe ne farus tion."

En la tramo.

En la tramo sidis mal-granda strat-bubo⁴⁸ apud tre eleganta sinjorino. La nazo de la bubo tute ne estis pura, pro tio la sinjorino demandis lin:

"Ĉu vi ne havas naz-tukon⁴⁹?"

"Jes, mi havas, sed mi ne prunte-donas⁵⁰ ĝin al fremdaj personoj⁵¹."

Certa san-ig-ilo.

A.: Hodiaŭ mi estis ĉe la kurac-isto pro la ĉiama mal-bon-iĝo de mia memoro.

B.: Kion faris la kuracisto?

A.: Li postulis antaŭ-pagon⁵².

Li ek-kon-igis sin.

La telefono de la lern-ejo sonoris. La profesoro iris al la telefono.

Profesoro: Tie ĉi profesoro Miller.

Telefon-anto: Mi sci-igas, ke Karlo hodiaŭ ne povas viziti la lernejon, ĉar li estas malsana.

Profesoro: Tion mi tre bedaŭras, mi deziras bonan

47 假期, 閒暇

48 野孩子

49 手帕

50 出借

51 生人

52 預付款子

re-san-igon!—Kiu estas ĉe la telefono?

Telefonanto: Mia patro.

La juĝa protokolo.

Juĝisto (al akuzito): Ĉu vi edz-igis?

Akuzito: Jes.

Juĝisto: Kun kiu?

Akuzito: Kun vir-ino.

Juĝisto: Ne estu tiel mal-respekta! Tio ja estas mem-kompren-ebla!

Akuzito: Ne diru tion, sinjoro juĝisto. Ekzemple⁵³ mi havas frat-inon, kiu edz-in-igis kun viro.

(El Gajaj Horoj por Esperantistoj.)

Demando.

Patro: Ne mensogu! Kiam mi estis infano, neniam mi mensogis.

Filo: Kiam do vi komencis mensogi, pa-ĉjo?

Inter knaboj.

—Kiam vi fumis la unuan fojon⁵⁴ eble vi sentis kap-doloron.

—Ne! Doloris la tuta mia korpo.

—Kia strang-aĵo!

—Pro tio, ke mi ricevis teruran verg-bat-adon⁵⁵ de mia patro.

Parazitoj.

Instruistino: Parazitoj estas ĉiuj tiuj bestoj, kiuj vivas de aliaj⁵⁶; ekzemple: puloj, pedikoj, cimoj.....

53 例如

54 第一次吸烟

55 鞭打

56 靠别人

Unu lern-anto: Kaj la riĉ-uloj!

Instruistino: Kial?

La lernanto: Ĉar ili manĝas kaj ne laboras.

Sin-prav-igo⁵⁷

—Tro ofte vi fumas

—Kial gravas⁵⁸?

—La fum-ado mal-long-igas la vivon.

—Bagatelojn⁵⁹ vi parolas. La antikvaj grekoj ne fumis sed ĉiuj mortis sen-escepte⁶⁰.

Tro frua danko.

—Ĉu vi tra-legis mian verkon?

—Jes, eĉ du-foje.

—Dankon! Ĉu efektive?

—Vere. Je la unua fojo nenion mi komprenis.

Ankaŭ racio.

—Min tre doloras la mal-dekstra piedo, tiel ke mi apenaŭ povas iri.

—Hm, tio estas apero de mal-juĝeco, mi pensas.

—Bagatelo! La dekstra havas la saman agon kiel la maldekstra, sed tute ne doloras.

Ĉu la preĝ-ado efikas?

La vapor-ŝipo⁶¹ estis pere-anta⁶². La kapitano kri-egis tra la vent-ega muĝ-ado: "Kiu scias preĝi?" La pas-tro anoncas sin.

—"Bone," diris la kapitano, "vi preĝu! ni aliaj ĉirkaŭ-

57 自是,自我辯解

58 有什么要紧

59 廢話

60 无例外地

61 汽船

62 失事

metos⁶³ la sav-zonojn⁶⁴, ĉar mankas unu.”

(El Proleta Kurso de Esperanto.)

Bona filo.

Friĉjo petas, ke la patrino aĉetu por li tamburon. “Ne,” rifuzas la patrino, “vi faras jam sufiĉan bruadon dum la tuta tago!” — “Sed, pa-njo, mi promesas al vi, ke mi tamburos nur tiam, kiam vi dormos!”

Ne ĝenas.

Kliento (al forĝ-isto⁶⁵): Sed, kara majstro⁶⁶, via meti-ejo kuŝas ja ĝuste apud la muzik-ĉambro de via filino. Ĉu tio ne estas ĝen-anta?

Forĝisto: Tute ne; miaj help-antoj jam kutimis al la bruo.

Severa patr-in-eto.

Antaŭ ne-longe mi aŭskultis mian sep-jaran fil-inon, kiu faris al sia pupo jenan predikon: “Se vi nun ne estos tute obe-ema, mi ne prenos vin kun mi, por promeni. Sed mi ne faros kiel mia panjo, kaj tamen poste vin kun-prenos⁶⁷.”

(El Tra la mando.)

63 圖上

64 救命帶

65 打鐵匠

66 師父, 匠師

67 帶你同去